

ODVJETNICA
NIKICA BOJKIĆ
Split, Lj. Posavskog 15

TRGOVAČKI SUD U SPLITU
SPLIT

Tužitelj: **RATKO BOŽIĆ** iz Splita, Podglavica 31, Kamen, OIB: 31760794599
zastupan po punomoćniku Nikici Bojkici, odvjetnici u Splitu

Tuženik: **CROATIA OSIGURANJE d.d.** Zagreb, Ulica Vatroslava Jagića 33,
OIB:26187994862

radi: *dokazivanja osnovanosti osporavanja tražbine*

vps. *250.000,00 kn*

TUŽBA

Rješenjem Trgovačkog suda u Splitu, St-397/2013, od 24. svibnja 2021., u stečajnom postupku nad dužnikom Split Ship management d.o.o. Split, upućen je tužitelj kao osporavatelj na pokretanje parnice radi dokazivanja osnovanosti svog osporavanja tražbine tuženika kao vjerovnika II. višeg isplatnog reda u iznosu od 16.411.054,00 kn. Navedeno Rješenje tužitelj je primio dana 28. svibnja 2021.,

Dokaz Rješenje Trgovačkog suda u Splitu, St-397/2013

Osporena tražbina tuženika temelji se na ovršnim ispravama i to baš na:

- Sporazumu o zasnivanju založnog prava na nekretnini stečajnog dužnika u korist stečajnog vjerovnika, radi osiguranja naplate dužne premije osiguranja na temelju sporazuma stranaka, od 23.07.2010, solemniziranog od strane Nevenke Kekez, javnog bilježnika u Splitu, pod brojem Ov-6977/10, od 23. kolovoza 2010.
- Sporazumu o zasnivanju založnog prava na nekretnini stečajnog dužnika kao protivnika osiguranja osiguranja u korist stečajnog vjerovnika kao predlagatelja osiguranja, radi osiguranja novčanog potraživanja predlagatelja osiguranja, na temelju sporazuma stranaka "Split, ožujak 2009.", solemniziranog od strane

Nevenke Kekez javnog bilježnika u Splitu pod brojem Ov-2132/09, od 16.03.2009.

- Ugovoru o dugoročnom zajmu br. 291000209, od 16.03.2019 i Dodatka tom ugovoru od 17.12.2019.
- Ugovoru o dugoročnom zajmu br 291000309, od 16.03.2019 i Dodatka tom ugovoru od 17.12.2019.

Dokaz: prijava tražbine

*pribava i pregled stečajnog spisa St- 397/2013
preslike naprijed označenih sporazuma i ugovora*

Tužitelj je, kao član društva-osnivač stečajnog dužnika, protiv stečajnog dužnika i tuženika dana 15.07.2019. ustao tužbom radi utvrđenja ništavim naprijed citiranih ovršnih isprava. Prvostupanjski postupak se pred naslovnim sudom vodio po brojem P-367/2019, a trenutno je na Visokom trgovačkom suda RH, gdje se vodi pod brojem PŽ -1655/2021

Dokaz: nesporno, po potrebi pribava i pregled spisa Trgovačkog suda u Splitu P-367/2019

Naime, sporazumom o zasnivanju založnog prava na nekretnini dužnika - založnog dužnika u korist vjerovnika - založnog vjerovnika, radi osiguranja naplate dužne premije osiguranja na temelju sporazuma stranaka, od 23.07.2010, sklopljenim između tuženika i stečajnog dužnika, a solemniziranim od stranke Nevenke Kekez, javnog bilježnika u Splitu, pod brojem Ov-6977/10, od 23. kolovoza 2010., člankom 1. utvrđeno je da na dan sklapanja tog ugovora postoji tražbina:

1. tuženika prema dužniku s osnova nepodmirene premije neživotnih osiguranja temeljem polica radi osiguranja brodova m/j Le Mirage i m/j Rea u iznosu od 94.942,21 kn, 123.208,44 USD i 21.038,04 Eura
2. tuženika prema trgovačkom društvu Swift Ship LTD s osnova nepodmirene premije neživotnih osiguranja temeljem polica osiguranja broda m/b Swift Ship u iznosu od 27.014,03 USD
3. tuženika prema trgovačkom društvu Euro Ship Managemet Inc s osnova nepodmirene premije neživotnih osiguranja temeljem polica osiguranja broda m/b Therese u iznosu od 95.140,00 kn
4. tuženika prema trgovačkom društvu Limico Enterorises S.A s osnova nepodmirene premije neživotnih osiguranja temeljem polica osiguranja broda m/b Pine Coaster u iznosu od 18.693,47 USD
5. tuženika prema trgovačkom društvu Taurus Ship Holding CO Ltd s osnova nepodmirene premije neživotnih osiguranja temeljem polica osiguranja broda m/b Secure u iznosu od 125.139,90 USD
6. tuženika prema trgovačkom društvu Swift Cro Ltd s osnova nepodmirene premije neživotnih osiguranja temeljem polica osiguranja broda m/b Swift Cro u iznosu od 118.563,00 USD
7. tuženika prema trgovačkom društvu Andromeda Shipholding Ltd s osnova nepodmirene premije neživotnih osiguranja temeljem polica osiguranja broda m/b Glory I u iznosu od 187.739,86 USD

Iz naprijed navedenog razvidno je da tražbine obuhvaćene točkama od 2) do 7) u ukupnom iznosu od 774.486,27 USD nisu tražbine tuženika prema dužniku, već prema trećim stranim pravnim osobama - brodarima čiji je dužnik bio tehnički menadžer. A tehnički menadžer (agent) sukladno odredbama čl.385. i 386. **Pomorskog zakonika ne odgovara za obveze brodara.**

Naprijed citirani Sporazum nije supotpisan po tim stranim pravnim osobama - brodarima, a niti sadrži izjavu tih brodara o suglasnosti sa tim pravnim poslom i odobravanju istog, niti naznaku bilo kojeg drugog pravnog posla kojim bi dužnik preuzeo na sebe te dugove ili obvezu ispunjenja tih dugova. A dužnik niti na jedan način na sebe nije preuzeo te dugove niti ispunjenje istih, a niti je izrazio volju za pristupanje dugu, a niti je za to imao pravni interes. Stoga je očito da se u konkretnom slučaju radi o ništavom ugovoru.

Ugovori, pak, o zajmovima u stvari su prikriveni ugovori o kreditiranju, za koje poslove tuženik nije imao a niti ima dopuštenje Hrvatske narodne banke. Da se radi tuženik bavio upravo kreditiranjem vidljivo je i iz naziva službe tuženika koja glasi "Služba za osiguranje prijevoza i kredita". Kako je predmetnim Ugovorima o zajmu ugovorena i promjenjivost kamatne stopa ovisno o Odluci nadležnog tijela prvotuženika, a da nisu precizno utvrđeni egzaktni parametri i metode izračuna parametara koje utječu na odluku o promjeni stope ugovorne kamate, to se, osim nišavosti te odredbe ugovora, postavlja se pitanje ovlaštenja za sklapanje predmetnih ugovora o zajmu, koji imaju elemente ugovora o kreditu.

Predmetni sporazumi i ugovori sklopljeni su između Croatia osiguranje dd Filijala Split, Trg Hrvatske bratske zajednice 8, koju je zastupao direktor te Filijale Boris Skelez i Split Ship Menagement d.o.o., kojeg je zastupao tužitelj kao direktor, iako Zakon o trgovačkim društvima izričito propisuje da podružnice (filijale) nisu pravne osobe, pa tako ne ulaze u pravni promet kao subjekt, te da podružnica posluje pod svojom tvrtkom i mora pri tome navesti svoje sjedište i sjedište osnivača (čl.7.st.3.), što u predmetnim ugovorima nije slučaj.

Dokaz: pregled i čitanje predmetnih ovršnih isprava

Općepoznato je da je u vrijeme zaključenja predmetnih sporazuma i ugovora pomorski sektor bio u krizi, pa je dužnik koji je zbog toga bio u izrazito teškoj situaciji, bio primoran prihvatiti uvjete na kojima je tuženik inzistirao kao bitnim sastojcima tih sporazuma odnosno ugovora, a koje su uključivale kako obveze trećih pravnih osoba tako i promjenjivost glavne tražbine kao i promjenjivost kamatnih stopa ovisno o Odluci nadležnog tijela tuženika koje nisu javno dostupne, što je protivno trgovačkim običajima i naravi predmeta obveze, pa je tako ugovorenim stopom zateznih kamata, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, nastala očigledna neravnopravnost u pravima i obvezama ugovornih strana.

Kad se pri navedenom ima u vidu da je tuženik osiguratelj iz brojnih ugovora o pomorskom osiguranju, a što je vidljivo i iz utvrđenja članka 1 predmetnog Sporazuma o zasnivanju založnog prava na nekretnini 23.07.2010., jasno upućuje na zaključak da je isti itekako bio upoznat sa krizom u pomorskom sektoru prilikom sklapanja predmetnih sporazuma i ugovora. Nelogično bi bilo da tuženik koji treba izračunati visinu premija osiguranja na temelju postojećeg rizika, variranja cijena

premija na tržištu, isplativost pothvata i mogućnost naplate premija, nije bio upoznat sa stanjem sektora za koje izdaje policu osiguranja. I upravo zbog krize u pomorskom sektoru tuženik je inzistirao na sklapanju tih pravnih poslova, a ne na reprogramu postojećih obveza. A o krizi o pomorskom sektoru "brujali" su svi mediji, te je čak i o tome izrađen i znanstveni rad pod nazivom "Utjecaj svjetske gospodarske krize na prijevoz suhog rasutog tereta" Dr. sc. Milojka Počuča, Mr. sc. Marina Zanne, (2009) Pomorstvo, 23 (2), 477-493, koji je javno dostupan na internetu, na portalu hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa Hrčak na adresi <https://hrcak.srce.hr/45458>. A stečajni dužnik je zbog loše situacije u pomorskom sektoru koja je direktno utjecala na njegovo poslovanje, nije imao mogućnost izbora nego prihvatiti uvjete postavljene po osiguravatelju. U protivnom ne bio u mogućnosti obavljanja svog posla pomorskog agenta/menagera čime bi se dovelo u pitanje ne samo njegovo poslovanje nego i postojanje

Dokaz: - sažetak znanstvenog rada "Utjecaj svjetske gospodarske krize na prijevoz suhog rasutog tereta" Dr. sc. Milojka Počuča, Mr. sc. Marina Zanne,

Iz poslovne suradnje tuženog i stečajnog dužnika u periodu od 2005 do polovice 2009 tuženik je ostvario neto dobit od 1.819.806,54 USD i to ne uključujući ostvarena primanja od Sirius Shipping inc., Swift Cro Split Ltd. i Swift Split Ltd. od uplaćenih premija radi osiguranja brodova Calipso I, Swift Cro i Swift Split koja iznosi 1.868.305,80 USD s time da je na taj iznos ukupno isplaćeno na ime štete 205.394,26 USD te da će ukupno biti isplaćeno nakon obrade odštetnih zahtjeva još dodatnih 475.254,00 USD. To jest da će **možda** biti ukupno 680.648,26 USD. Dakle, tuženik bi samo od premija osiguranja brodova Calipso I, Swift Cro i Swift Split imao minimalnu neto dobit od 593.828,50 USD. Ako se taj iznos zbroji s gore navedenom ostvarenom neto dobiti od 2005 do 2009 to bi značilo da je tuženik samo od dužnika imao minimalnu neto dobit od 2.423.635,04 USD

No nedugo nakon navedenog perioda nastupila je kriza u pomorskom sektoru. Zbog takve teške situacije stečajni dužnik i brodari kojima je bio agent bili su primorani prihvatiti uvjete koji su izrazito nepovoljni za njih. To jasno proizlazi iz dopisa Croatia osiguranja od 26.10.2007. i 22.01.2010. u kojima je vidljivo istaknuta razlika procijenjene vrijednosti brodova i visine premija osiguranja u 2007 i 2010. Tako npr u 2007 je osigurana vrijednost broda Siwft Cro bila 14.000.000,00 USD a ukupna godišnja premija 123.564,00 USD dok je u 2010. osigurana vrijednost istog broda bila 10.160.000,00 USD a ukupna godišnja premija 288.894,00 USD što bi značilo da se vrijednost broda smanjila za 28% a godišnja premija povećala za više od 100% (ukupno 58% za sve brodove) bez obzira što je Croatia osiguranje d.d. imala izuzetno dobar poslovni unos od poslovne suradnje s dužnikom. Taj trend smanjenja osigurane vrijednosti brodova i povećanje godišnjih premija je uočljiv sa svim brodovima kojima je pomorski agent bio stečajni dužnik, a koji su bili osigurani od tuženika. A samo 6 mjeseci nakon revalutacije osigurane vrijednosti predmeta i godišnjih premija sklopljen predmetni sporazum o zasnivanju založnog prava na nekretnini dužnika – založnog dužnika u korist vjerovnika – založnog vjerovnika, radi osiguranja naplate dužne premije osiguranja na temelju sporazuma stranaka. Neupitno je da je povećanja premija koja je kao takva ušla u sporazum dodatno opteretila dužnika koji je tijekom pomorske krize već imao izrazito smanjene prihode. Dakle, iako su se tijekom pomorske krize obveze dužnika prema tuženiku dodatno povećavane, isti slučaj nije bio na strani tuženika. Ne samo da na njegovoj strani nije

postojala ravnomjerna podjela obveza već svoje obveze to jest pravilno utvrđivanje štete i isplata osigurnine nije izvršavao u skladu s pravilima struke. Kada se uzme u obzir da predmetni sporazumi odnosno ugovori osiguravaju sva potraživanja koja tuženik ima prema stečajnom onda ne može biti dvojbi da je tuženik imao nemoralne pobude za sklapanje predmetnih pravnih poslova. Ovo posebno imajući u vidu da je samo 4 mjeseci nakon sklapanja zadnjeg sporazuma i to baš 16.11.2010. prvotuzenik izvršio blokadu računa dužnika i faktički ga onemogućio u poslovanju **bez obzira što je dužnik u određenom opsegu i prema svojim mogućnostima podmirivao svoje obveze**

Dokaz: - korespondencija dužnika i tuženika

- saslušanje tužitelja
- saslušanje svjedoka Borisa Sekelez iz Splita, Sućidar 10, tadašnjeg direktora tuženikove filijale u Split
- saslušanje svjedoka Igora Kovač, Split, Kralja Zvonimira 57 tadašnjeg direktora Službe za osiguranje prijevoza i kredita tuženika
- drugi, dokazi po potrebi

Dakle, pobudu za sklapanja predmetnih sporazuma teško je razlučiti bez uzimanja u obzir krize u pomorskom sektoru. A kada se ista ima u vidu nedvojbeno je zaključiti da je pri sklapanju istih tuženik iskoristio stanje nužde i teško materijalno stanje stečajnog dužnika

Pobuda tuženika za postavljanje takvih uvjeta oglada se i u odredbi čl. 2.st.8. Sporazuma od 23.07.2010. kao i kasnijem njegovom postupanju kada ovaj, nakon bez da je prethodno otkazao ili raskinuo sporazum, pokreće postupak ovrhe na poslovnim prostorima dužnika radi naplate cjelokupnog iznosa svih anuiteta, a prije dospijeca zadnjeg anuiteta kako je on predviđen anuitetskim otplatnim planovima koji su sastavni dio tog sporazuma, povrjeđujući pri tome odredbu čl. 31.Zakona o obveznim odnosima. Isto tako, tuženik od dužnika prisilno naplaćuje tražbine neplaćenih premija za brodove SWIFT SPLIT, SWIFT CRO; GLORY I i NAVISION LOGGER, a odbija isplatiti naknadu za pretrpljenu štetu. Stoga tužitelj predlaže da se u dokazne svrhe pribavi i pregleda spis Trgovačkog suda u Zagrebu P-2371/18 i spis Trgovačkog suda u Splitu P- 597/20 (ranije P- 322/13), kao i ovršni predmeti Općinskog suda u Splitu Ovr-3643/17 odnosno Ovr-1861/11 i Ovr- 1861/11

Dokaz: - pribava i pregled i pregleda spisa Trgovačkog suda u Zagrebu P-2371/18

- pribava i pregled spisa Trgovačkog suda u Splitu P- 597/20,
- ovršni prijedlog i rješenje o ovrsi Ovr-1861/11
- ovršni prijedlog i rješenje o ovrsi Ovr - 1862/11

Ovršni postupci koje je tuženik pokrenuo temeljem predmetnih ovršnih isprava kod Općinskog suda u Splitu objedinjeni su pod brojem Ovr-3643/2017, te je dana 16. travnja 2021, unatoč prelaznim i završnim odredbama Stečajnog zakona (NN 71/15) i to baš onim iz čl.441.st.2 kojim se uređuje primjena odredaba članka 169. stavaka 5. – 8. tog Zakona na postupke koji su u tijeku, doneseno Rješenje o dosudi kojim je ovrhovoditelju kao kupcu, a ovdje tuženiku, za ukupni iznos od 5.638.000,00 kn, dosuđena je nekretnina dužnika i to:

- dio č.zem.5457/9 i 5457/25 k.o. Split ZU 14955, 16. Suvlasnički dio: 975/3787 ETAŽNO VLASNIŠTVO (E-16), 1.dijela, koji je suvlasnički dio

- povezan s posebnim dijelom zgrade, a u naravi predstavlja poslovni prostor koji se sastoji od petnaest uredskih prostorija, sanitarnog čvora, kuhinje i terase u površini od 974,53 m², označen br. 26 na nadograđenom II. katu
- dio č.zem.5457/18, 5457/26 i 5457/28 k.o. Split ZU 15467, 5. Suvlasnički dio: 346/1864 ETAŽNO VLASNIŠTVO (E-5), 1.dijela, koji je suvlasnički dio povezan s posebnim dijelom zgrade, a u naravi predstavlja poslovni prostor koji se sastoji od osam uredskih prostorija, sanitarnog čvora i terase u površini od 346,67 m², označen br. XIV. na II. katu-nadogradnji, **te je tuženik kao kupac oslobođen obveze polaganja kupovnine.**

Dokaz: Rješenje o dosudi Općinskog suda u Splitu

Protiv citiranog rješenja o dosudi žalbe su izjavili i stečajni dužnik i tužitelj, koji je ujedno, pozivajući se na Odluku Ustavnog suda RH U-III-2677/2007, zatražio da mu se u tom postupku prizna pravni položaj suparničara.

Dokaz: žalbe dužnika i tužitelja

Ovdje se mora posebno napomenuti da je stečajni dužnik kao ovršenik iz tog ovršnog postupka Rješenjem Ovr-1862/11 od 18. studenog 2011. upućen u pokretanje parnice radi proglašenja ovrhe nedopuštenom, obzirom da je veći dio tražbine tuženika podmiren, te označeni iznos tražbine ne predstavlja stvarno stanje u poslovnim odnosima stranaka, kao i da je ovrha određena na imovini dužnika koja bi trebala biti izuzeta iz ovrhe. Navedeni postupak vođen je kod Općinskog suda u Splitu pod brojem P-594/2016, a predmet se trenutno nalazi kod Županijskog suda u Zagrebu GŽ-2162/2020

*Dokaz: rješenje o upućivanju ovršenika u parnicu
pribava i pregled predmeta Općinskog suda u Splitu P-594/2016*

Dakle, ništavost predmetnih ovršnih isprava kao pravnih poslova proizlazi i iz nedopuštenosti njihovih predmeta, neodređenosti odnosno neodredivosti činidbe, nedopuštenosti osnove i nedopuštenosti pobude zbog kojih su ti pravni poslovi sklopljeni, te njihove protivnosti načelu savjesnosti i poštenja. I upravo iz tih razloga tužitelj je osporio tražbinu tuženika

Opreza radi, a imajući u vidu činjenicu da je stečajni dužnik u ovršnom postupku osporio visinu tuženikove tražbine, to je u slučaju da sud ne nađe elemente ništavosti predmetnih pravnih poslova, to je sasvim sigurno neosnovana barem visina po tuženiku u stečajnom postupku prijavljena tražbina.

Dokaz: financijsko-knjigovodstveno vještačenje

Isto tako, a imajući u vidu da je nekretnina dužnika prodana tuženiku u postupku prisilne naplate izvan stečajnog postupka, te da je tuženik oslobođen polaganja kupovine, to je očito da je tuženik sa tražbinom u iznosu od 5.638.000,00 kn u svakom slučaju treba biti odbijen, odnosno ista mu ne bi trebalo priznati, obzirom da je istu namirio van stečajnog postupka.

Dokaz: kao naprijed

Slijedom svega navedenog očito je da je tužitelj osnovano osporio tražbinu tuženika kao vjerovnika II isplatnog reda u iznosu od 16.411.054,00 kn, pa se predlaže da se donese slijedeća

PRESUDA

1. Utvrđuje se da nije osnovana tražbina tuženika CROATIA OSIGURANJE d.d. Zagreb, Ulica Vatroslava Jagića 33, OIB:26187994862 kao stečajnog vjerovnika II. višeg isplatnog reda u iznosu od 16.411.054,00 kn, koju tražbinu je priznao stečajni upravitelj u stečajnom postupku koji se kod Trgovačkog suda u Splitu vodi pod brojem St-397/2013 nad stečajnim dužnikom SPLIT SHIP MANAGEMENT d.o.o. u stečaju, Split, 114. brigade 12, OIB 98656583257
2. Dužan je tuženik u roku od 8 dana i pod prijetnjom ovrhe naknaditi tužitelju parnični trošak.

Tužitelj, po punomoćniku

Popis troška:

sastav tužbe 2.500,00 kn